

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturukoolituse kvaliteedi parendamine“

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse hindamisnõukogu otsus

KVALITEEDI HINDAMINE MITTETULUNDUSÜHING TURVALINE EESTI SOTSIAALTÖÖ JA NÕUSTAMISE ÕPPEKAVARÜHM

13.06.2023

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse hindamisnõukogu otsustas, et mittetulundusühing Turvaline Eesti ei ole positiivselt läbinud täienduskoolituse kvaliteedihindamist sotsiaaltöö ja nõustamise õppekavarühmas.

Lähtuvalt Haridus- ja Noorteameti põhimääruse § 24 lõikest 7 ning võttes aluseks Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (edaspidi HAKA) täienduskoolituse hindamisnõukogu (edaspidi nõukogu) 08.12.2022 kinnitatud dokumendi „Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamise juhend“ (edaspidi juhend) sedastab HAKA nõukogu järgmist:

1. MTÜ Turvaline Eesti kooskõlastas HAKAga kvaliteedi hindamise sotsiaaltöö ja nõustamise õppekavarühmas 10.10.2022.
2. MTÜ Turvaline Eesti esitas õppekavarühma nimi õppekavarühma eneseanalüüsi aruande HAKAle 31.10.2022.
3. HAKA kooskõlastas MTÜ Turvaline Eesti hindamiskomisjoni koosseisus:
 - 1) **Kaisa Rentel** – komisjoni esimees
 - 2) **Kädi Alanurm** – hindamiskompetent
4. Komisjon viis läbi hindamisvestluse virtuaalselt 16.11.2022 ning esitas esialgse hindamisaruande HAKAle 23.11.2022.
5. HAKA edastas hindamisaruande MTÜ-le Turvaline Eesti kommenteerimiseks 5.11.2022. MTÜ Turvaline Eesti ei esitanud esmasele aruandele kommentaare ega täpsustusi seatud tähtajaks.

6. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande HAKAle 13.04.2023. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa.
7. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas nõukogu sekretär nõukogu liikmetele.
8. Nõukogu arutas saadud dokumente 13.06.2023 istungil 7 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised **MTÜ Turvaline Eesti sotsiaaltöö ja nõustamise õppekavarühma** tugevused ning parendusvaldkonnad ja soovitused.

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL	
Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Õppekavaarendus ja õppekava

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Soovitame õppekava arendamisel kaasata lisaks koolitajatele ka teisi valdkonna eksperte, koostööpartnereid, et õppekava oleks vastavuses tööjõuturu vajadustega, ning sisulisemalt läheneda kutsestandardile ja selle spetsialiseerumisele, et õppekava oleks piisav läbimaks edukalt kutseksamit. See loob parema võimaluse pakkuda koolitust, mis vastab reaalsele tööandjate ootustele ja vajadustele.
- 2) Õppekava arendamisel ei ole piisavalt arvestatud selle sihtrühma vajadustega, kes soovib omandada kutsetunnistust ja Eesti sotsiaalhoolekande süsteemis tugiisikuna tööle asuda. Komisjon soovib koostada õppekava vastavalt ühele kutsestandardi spetsialiseerumisele nõnda, et see kataks õpiväljunditena kõik standardi kohustuslikud ja valitud spetsialiseerumise kompetentsid ning sisaldaks samuti kutseksamile pääsemise eelduseks olevat 80 tundi juhendatud praktikat.
- 3) Õppekavast ei selgunud, et õppimisel on spetsialiseerumiseks erivajadustega laste tugiisiku õpe. Hetkel võib (potentsiaalsel) õppijal jääda mulje, et õppes ta omandab kõik kuus spetsialiseerumist. Samas üks koolitus ei saa korraga ette valmistada mitme erineva kutse või spetsialiseerumise kutseksamiks, sest kutseksamil sooritatakse eksam vastavalt spetsialiseerumisele. Soovitame õppekava pealkiri viia vastavusse õppekava spetsialiseerumisega. Selline lähenemine annab edasi õppe tegeliku sisu ja loob õppijale selguse, mis teda ees ootab.

- 4) Õppekavas on kirjeldatud õpiväljundid, mille omandamist koolitus ei toeta. Oskused, mida ei õpetata, ei saa olla koolitusel õpiväljunditeks (nt digipädevus ja eesti keele oskus B1 tasemel). Kui neid õpiväljundeid ei õpetata, siis tuleb need õpiväljundid õppekavast eemaldada.
- 5) Soovitame õpiväljundid sõnastada selliselt, et (potentsiaalne) õppija mõistab, millised oskused, teadmised ja hoiakud ta koolituse lõpuks tegelikult omandama peab ja mille omandamine on koolituse raames realselt teostatav. Soovitame sõnastada õpiväljundid selliselt, et need on mõõdetavad ja nende omandamist on võimalik mõõta õppekava õppeaja sees. Samuti soovitame jälgida, et õpiväljundid on loogilises kooskõlas õppekava pealkirja ja eesmärgiga.
- 6) Tugiisiku kutse taotlemiseks tuleb läbida 240-tunnine koolitus, mis peab sisaldama vähemalt 80 tundi juhendatud praktikat ning 160 tundi auditoorset õpet, s.h. 16 tundi esmaabikoolitust. Õppekavas ei ole praktikat mainitud ja hindamisvestlusel selgus, et õppekava ei sisalda 80 tundi juhendatud praktikat, mis on oluline koolituse osa õpiväljundite omandamiseks. Lähtuvalt täienduskoolituse standardi nõuetest soovitame õppekavas selgelt lahti kirjutada õppe kogumahu ehk 240 tunni jaotus. See info annab õppijale võimaluse analüüsida, kas antud koolitus on talle sobilik ja läbitav.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVAARENDEUS JA ÕPPEKAVA

Õppekava väljatöötamise ja arendamine: õppeprotsessi arendamisse on kaasatud koolitajaid ja arvestatud tööturu trendidega, kuid arenduses pole arvestatud erinevate sisenditega (nt valdkondlikud trendid, valdkondlike ekspertide kogemused, valdkonna tööandjate vajadused). Õppekavast ei selgunud, et õppimisel on spetsialiseerumiseks erivajadustega laste tugiisiku õpe. Õppekavast selgus, et üheks eesmärgiks on kutseeksamikis ettevalmistus ning vestlusel ilmnas, et tegemist on erivajadustega laste tugiisiku õppele spetsialiseerumisega, kuid õppekava arendamisel ei ole piisavalt arvestatud kutsestandardis sisalduvaga ja kutseeksamil nõutavaga. Õppekava pealkiri ei anna piisavalt konkreetset infot õppe reaalse sisu kohta. Õppekavas on õpiväljundid sõnastatud, aga need on kopeeritud kutsestandardi erinevate kompetentside tegevusnäitajatest, ei kata kõiki kutsestandardi kohustuslikke kompetentse ega ole kõigi õpiväljundite puhul omandatavad ja hinnatavad auditoorse õppetöö käigus. Õppekava sisaldab õpiväljundeid, mida koolitusel ei õpetata ega hinnata. Õppekavas ei ole välja toodud praktilise ja iseseisva töö osakaalud.

Kuna hindamise käigus leidsid kinnitust eelpool mainitud puudused, siis komisjoni hinnangul „Õppekavaarenduse ja õppekava“ hindamisvaldkonna **nõuded ei ole täidetud.**

Õppimine ja õpetamine

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekava sisaldab õpiväljundeid, mille omandamist õppekava ei toeta ja mida ei hinnata (digioskused ja eesti keele oskus). Komisjon soovitab loetleda

õppekavas ainult õpiväljundid, mida koolitusel omandatakse ja mille omandamist hinnatakse.

- 2) Kõik õppekava õpiväljundid ei ole hinnatavad auditoorse õppetöö käigus või tulemusena. Komisjon soovib iga õpiväljundi puhul veenduda, et õpiväljund on planeeritud õppevormiga omandatav ja selle omandamine hinnatav. Hinnata tuleb kõiki õpiväljundites loetletud õpiväljundeid (v.a hoiakud).
- 3) Vestlusel selgus, et tagasiside andmine toimub vabas vormis (st kasutusel ei ole konkreetseid küsimusi). Selleks, et oleks võimalik hinnata õppijate rahulolu omandatud oskuste/teadmiste/õppetöö korralduse/koolitajate osas, soovime luua kirjalikuks tagasiside saamiseks avatud küsimustega ankeetküsimustikud.
- 4) Vestlusel selgus, et tagasiside kogumises puudub süsteemsus ja korrapärasus. Selleks, et asutusel oleks olemas ülevaade oma koolituste, koolitajate, õppekorralduse kvaliteedist ja lõpetanute erialasele tööle saamisest/kutsetunnistuse taotlemise statistikast, soovime kasutusele võtta põhjalik tagasiside kogumise süsteem ja läbi mõelda säilitamise meetodid. Lisaks soovime koolitusasutusel alati õppijalt küsida tagasisidet ning motiveerida õppijat sellele vastama; samuti on oluline, et saadud vastuseid analüüsitaks ning vajadusel tehakse vastavaid muudatusi koolitusse.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Õppekavas on arusaadavalt sõnastatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid. Vestlusel selgus, et õppijate tagasisidet küsitakse, aga kogumises puudub süsteemsus ja korrapärasus ning see toimub vabas vormis. Eneseanalüüsist ja vestlusest selgus, et õppijatele jagatakse tagasisidet nende omandatud oskuste, teadmiste ja hoiakute kohta. Õppekavas on õpiväljundeid, mille omandamiseks ja hindamiseks ei sobi auditoorne õpe. Õppekavas ja eneseanalüüsis puuduvad teatud õpiväljundite hindamise meetodid, mille tõttu hindamine ei ole selge ja läbipaistev kogu õppeprotsessi lõikes. Kõikide õpiväljundite hindamiseks kavandatud meetodid ei ole asjakohased. Kuna hindamise käigus leidsid kinnitust eelpool mainitud puudused, hindab komisjon „Õppimise ja õpetamise“ hindamisvaldkonna **põhiosas täidetuks**.

Koolitajad

Tugevused

- 1) Esmaabi koolitaja Ljubov Severina on kogenud antud valdkonna koolitaja ja toob lisaväärtust omades valdkonnaspetsiifilist kompetentsi ja õpetamisel lähtub praktiliste kogemuste jagamistest.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Täiskasvanute koolituse seaduse § 11 lõike 2 kohaselt peab koolitusasutuse pidaja õppe eesmärkide ja õpiväljundite saavutamiseks tagama vajaliku arvu õppekavas kirjeldatud kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemusega koolitajate olemasolu. Kuna komisjonil ei õnnestunud ei koolitusasutuse kodulehelt ega ka

koolitusasutuselt saada asjakohast infot koolitajate kvalifikatsioon kohta, siis järeldeb komisjon, et kolmest koolitajast kahe kvalifikatsiooni vastavus ei ole tõendatud. Komisjon soovib koolitusasutusel jälgida ja analüüsida regulaarselt oma koolitajate kvalifikatsiooni, mis puudutab asjakohaste täienduskoolituste läbimist ning andragoogiliste oskuste omandamist ja täiendamist. Samuti soovime õppekavas koolitajate kogemused ja kvalifikatsioonid detailsemalt lahti kirjutada.

- 2) Kolmest koolitajast kahe puhul ei ole regulaarne enesetäiendamine tõendatud, mistõttu komisjon järeldeb, et seda ei toimu. Komisjon soovib asutuse tagada, et kõik koolitajad täiendaksid regulaarset oma erialaseid ja koolitajapädevusi.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Koolitusasutuse veebilehel info nii koolitajate kui nende kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kohta puudub. Samas antud õpet aktiivselt hetkel ei pakuta, seega pole nõuet hoida vastavat infot kodulehel. Komisjonile kahe koolitaja kohta koolitusasutus CV-sid koos õpetavate ainete jagunemisega komisjoni palvest hoolimata ei esitanud. Samuti on komisjonile esitatud õppekavas antud info puudulik - olemas oli kolmest kahe koolitaja lõpetatud koolid, kuid mitte erialad; välja toodud on koolitajate tööandjad, aga puudub info ametikoha kohta. Infost koolitajate kohta ei selgu, kas töötatakse praegu kõikidel nendel kohtadel või tegemist on varasema töökogemusega. Seetõttu ei saa komisjon olla veendunud, et koolituse läbiviimiseks on olemas vajalik erialane ja täiskasvanute koolitamise kvalifikatsioon, mis toetab koolituse sisulist kvaliteeti tervikuna.

Enesearengu ja koolituse kvaliteedi parendamise eesmärgil toimuvad koolitajate ja koolitusasutuse juhi vahel vestlused (sh selle käigus jagatakse õppijatelt saadud tagasisidet). Vestlused toimuvad jooksvalt, puudub regulaarsus. Koolitusasutus väidab, et on valmis investeerima koolitajate arenguvõimalustesse (rahaline toetus koolituse läbimiseks), kuid siiani keegi rahalist toetust kasutanud ei ole ehk tegemist ei ole koolitusasutuse poolt planeeritud või süsteemse tegevusega.

Kuna hindamise käigus ei esitanud asutus komisjonile ammendavat infot kõikide õppekavaga seotud koolitajate kvalifikatsiooni kohta, siis komisjoni hinnangul „Koolitajate“ hindamisvaldkonna **nõuded ei ole täidetud**.

Ressursid

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Ressursid on piisavad ja sihtrühmale sobivad. Seadusest tulenevad nõuded on täidetud. Eraldi märkimist väärib asjaolu, et õppeasutus on pakkunud õppijale õppeseadmeid, kui õppijal endal selleks vahendid puudusid. Komisjoni hinnangul on hindamisvaldkonna „Ressursid“ **nõuded täidetud**.

9. Nõukogu kaalus 13.06.2023 istungil punktis 8 toodud hindamisaruandes esitatud koonddhinnanguid, soovitusi ja tugevusi,

OTSUSTAS:

MTÜ Turvaline Eesti ei ole positiivselt läbinud täienduskoolituse sotsiaaltöö ja nõustamise õppekavarühma kvaliteedihindamist.

Otsus võeti vastu 7 poolthäälega. Vastu 0.

10. Isikul, kes leiab, et HAKA poolt läbi viidavate hindamistoimingutega või hindamislõukogu otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaie esitatakse hindamislõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Hindamislõukogu saadab vaide hindamislõukogu vaidekomisjonile, kes esitab viie päeva jooksul vaide saamisest lõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Hindamislõukogu lahendab vaide kümne päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamislõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni kolmekümne päeva võrra.

Jüri Jõema

hindamislõukogu esimees

/allkirjastatud digitaalselt/

Kaie Eha

hindamislõukogu sekretär

/allkirjastatud digitaalselt/